

Perustuslakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä (HE 2060/2020 vp)

1. Perustuslakivaliokunnan käsiteltävänä esitys Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun unionin neuvoston päätöksen hyväksymisestä. Käsillä oleva omien varojen päätös sisältää säännökset unionin talousarvion rahoittamisen perusteista. Tyypillisestä omien varojen järjestelmän päätöksestä ehdotus poikkeaa siltä osin, kuin siihen on otettu säännökset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin seurauksiin puuttumiseksi. Kyseiset säännökset sisältävät myös unionin elpymisvälineen rahoitukseen liittyvän 750 000 miljoonan euron lainanottovaltuuden.
2. Euroopan unionin talousarvion rahoitusjärjestelmä hyväksytään Euroopan unionin omia varoja koskevalla neuvoston päätöksellä. Rahoitusjärjestelmässä jäsenvaltiot asettavat unionin käyttöön tuloja talousarvion rahoituksen varmistamiseksi. Tulot kuuluvat unionille ilman kansallisten viranomaisten eri päätöksiä omia varoja koskevan päätöksen hyväksymisen perusteella.
3. Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta hyväksyttiin 14.12.2020. Kyseinen Euroopan unionin neuvoston päätös on hyväksyttävä jäsenvaltioissa. Se tulee voimaan viimeisen kansallista hyväksymistä koskevan tiedonannon vastaanottamista seuraavan ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Tarkoitus on soveltaa neuvoston päätöstä taannehtivasti 1.1.2021 lukien.
4. Euroopan unionin oman konstituution näkökulmasta unionin omia varoja koskevassa järjestelmässä on kysymys Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 311 artiklan tarkoittamasta päätöksenteosta. Mainitun artiklan 1 kohdan mukaan unioni huolehtii siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat. Saman artiklan 3 kohdan mukaan neuvosto hyväksyy erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti päätöksen, jossa vahvistetaan unionin omien varojen järjestelmää koskevat säännökset. Tämä päätös tulee voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Yleisiä näkökohtia

5. Kuten myös perussopimustasoinen sääntely osoittaa, kysymys on erityisestä päätöksentekotavasta, joka tekee päätöksestä jossain määrin *semikonstitutionaalisen*. Erityinen lainsäätämisyjärjestys ja vaatimus kansallisesta hyväksynnästä päätöksentekomenettelyssä osoittavat kyseisen asian erityisluonnetta jäsenvaltioita ja unionia yhdistävänä seikkana. Jäsenvaltioiden kannalta osoittaa päätöksentekomenettely suojaa yksittäisen jäsenvaltion valtiosääntöistä budjettivaltaa tehokkaasti.
6. Suomessa jäsenyyden ajan Euroopan unionin omien varojen järjestelmän mukainen kansallinen päätös on tehty hallituksen eduskunnalle antaman esityksen perusteella, jossa on esitetty eduskunnalle neuvoston päätöksen hyväksymistä.
7. Perustuslakivaliokunnan arvioitavana on hallituksen esitys, joka on tämän käytännön mukainen.
8. Esityksessä hallitus on katsonut, että omien varojen päätös ei sisällä sellaisia säännöksiä, jotka ”koskisivat perustuslakia tai Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille sen 94 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.” Näin ollen hallitus on katsonut, että eduskunta voi tehdä päätöksen äänten enemmistöllä.
9. Hallitus on ennen kuin asiasta on Euroopan unionissa päätetty, antanut eduskunnalle useita perustuslain 96 ja 97 §:ssä tarkoitettuja kirjelmiä (U 45/2018 vp jatkokirjelmiseen; E 64/2020 vp; U 27/2020 vp jatkokirjelmiseen).
10. Niissä yhteyksissä (E 64/220 vp) perustuslakivaliokunta on antanut lausunnon PeVL 16/2020 vp. Lisäksi perustuslakivaliokunta on kirjelmän U 27/2020 vp ym. osalta kokouksessaan 14.7.2020 (PeVP 51/2020 vp) hyväksynyt pöytäkirjatun kannanoton.
11. Hallituksen esitykseen sisältyy poikkeuksellisen laajat, kattavat ja huolelliset säätämisyjärjestysperustelut. Miltei puolet koko hallitukseen esityksen kokonaisvolyymista on säätämisyjärjestysperusteluja.
12. Käsitykseni mukaan hallituksen esityksen perusteluissa on asianmukaisesti otettu huomioon perustuslakivaliokunnan asiaa koskeva aikaisempi lausunto ja kannanotto sekä perustuslain säännökset ja perustuslakivaliokunnan muu relevantti käytäntö. Kokonaisuutena arvostellen käsillä oleva hallituksen esitys on tasaista ja hyvää työtä. Tämä on hyvä tuoda esiin.
13. Selvitystä Euroopan unionin oikeuden asiaa koskevasta sisällöstä valtioneuvosto on osaltaan edistänyt ennen kuin asiasta on päätetty Euroopan unionissa. Asian unionioikeudellisen perustan selvittämistä myös perustuslakivaliokunta on kantanut huolta. Euroopan unionin oikeudella on merkitystä myös asiaa nyt valtiosääntöoikeudellisesti arvioitaessa. Perustuslakivaliokunnan lausunnon PeVL 16/2020 vp hyödyntäminen on toki sikäli osin haasteellista, että se on annettu elpymisvälinettä koskevan E-kirjelmän johdosta tilanteessa, jossa asian valtiosääntöoikeudellinen hahmottelu valtioneuvoston puolelta oli vielä tekemättä.

14. Lisäksi on huomattava, että elpymisvälineeseen itsessään liittyy sellaista Euroopan unionin omaa sekundäärioikeudellista päätöksentekoa, josta tässä nyt käsillä olevassa esityksessä ei ole kysymys. Siihen päätöksentekoon eduskunta osallistuu perustuslain 96 §:n tarkoittamalla tavalla.

Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

15. Perustuslain 94.1 §:n eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttävinä on pidetty sellaisia kansainvälisiä velvoitteita, joilla on eduskunnan budjettivaltaa sitovia vaikutuksia (HE 1/1998 vp, esim. PeVL 45/2000 vp).

16. Perustuslakivaliokunta on ennen nykyistä perustuslakia käsitellyt omia varoja koskevan asian valtiosääntöoikeudellisen käsittelyn kannalta kerran. Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 7/1995 vp on koskenut hallituksen esitystä Euroopan yhteisöjen omista varoista annetun neuvoston päätöksen (94/728/EY, Euratom) hyväksymisestä (HE 32/1995 vp). Siinä yhteydessä perustuslakivaliokunta on katsonut, että päätöksen hyväksyminen sitoo eduskunnan budjettivaltaa. Tämän vuoksi asia oli käsiteltävä tuolloisen valtiopäiväjärjestyksen 69.2 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Silloinen asia oli ratkaistava yksinkertaisella äänten enemmistöllä.

17. Eduskuntakäytännössä tätä päätöstä on seurattu myös uuden perustuslain aikana.

18. Neuvoston päätös omien varojen järjestelmästä vaikuttaa eduskunnan budjettivaltaan. Kuten olen edellä todennut, aikaisemmin nämä neuvoston päätökset - huolimatta siitä, että kysymys on Euroopan unionissa tehtävistä päätöksistä – on rinnastettu kansallisen perustuslain kannalta sellaiseen kansainväliseen velvoitteeseen, joka edellyttää perustuslain 94.1 § mukaista käsittelyä ja eduskunnan suostumusta. Perustuslain 94.1 §:n mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen.

19. Tässä tapauksessa perustuslain 94.1 §:n kannalta kysymys olisi siis siitä, että kysymyksessä on sellainen kansainväliseksi velvoitteeksi tulkittava päätös, joka vaikuttaa eduskunnan budjettivaltaan, joka on mainitun lain kohdan tarkoittama ”muu syy” eduskunnan hyväksymisen edellyttämisen perustana.

20. Näistä syistä käsitykseni mukaan päätös edellyttää eduskunnan suostumusta.

Käsittelyjärjestyksen perusteita

20. Perustuslain 94.2 §:n mukaan kansainvälisen velvoitteen tai sen irtisanomisen hyväksymisestä päätetään äänten enemmistöllä. Jos ehdotus velvoitteen hyväksymisestä koskee perustuslakia tai valtakunnan alueen muuttamista taikka Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle, se on kuitenkin

hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. (4.11.2011/1112)

21. Pääsääntönä on tällaisten velvoitteiden hyväksyminen äänten enemmistöllä.

22. Hallituksen esityksessä on arvioitu hyväksymisestä päättämistä siltä kannalta, a) onko kuitenkin käsillä velvoite, joka koskee perustuslakia tai b) velvoite, joka merkitsee Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävän toimivallan siirtoa Euroopan unionille. Jos näin olisi, velvoite olisi hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

Kysymys toimivallan siirrosta

23. Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 311.3 artiklan mukaan neuvosto hyväksyy erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti päätöksen, jossa vahvistetaan unionin omien varojen järjestelmää koskevat säännökset. Tässä yhteydessä neuvosto voi ottaa käyttöön uusia omien varojen luokkia tai poistaa olemassa olevan luokan. Tämä päätös tulee voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

24. Kuten hallituksen esityksessä tuodaan esiin, Euroopan unionilla on sanotun artiklan perusteella toimivalta omia varoja koskevan päätöksen tekemiseen nyt esitetyssä menettelyssä.

25. Omien varojen yhteydessä päätetään myös elpymisvälineen rahoituksesta. Elpymisvälineen yhteensopivuudesta Euroopan unionin konstitutionaaliseen viitekehykseen on arvioitu myös perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 16/2020 vp. Sen jälkeen lisäksi esimerkiksi Euroopan unionin oikeuspalvelut on antanut lausuntonsa elpymisvälineen unionioikeuden mukaisuudesta. Se on siinä yhteydessä katsonut, että elpymisväline itsessään on tietyt reunaehdot täyttäessään Euroopan unionin oikeuden mukainen.

26. Euroopan unionilla on Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 311 artiklan perusteella laaja toimivalta omia varoja koskevan päätöksen tekemiseen. Vaikka toimivalta on laaja, sitä rajoittaa merkittävästi päätöksentekomenettely, joka sitoo päätöksen huomattavaan konsensukseen sen sisällöstä. Tämä konsensus edellytetään myös jäsenvaltioilta, kun päätöksenteko edellyttää, paitsi yksimielisyyttä neuvostossa, myös kaikkien jäsenvaltioiden omien valtiosääntöjen mukaista hyväksyntää päätökselle.

27. Euroopan unionin oman toimielinjärjestelmän puitteissa on selvitetty päätöksen sisällölliset reunaehdot ja unionin on itse sekundaarioikeudesta päättäessään muovattava päätöksensä oman oikeusjärjestyksensä mukaiseksi, muun muassa ottaen huomioon neuvoston oikeuspalvelujen lausunto elpymisvälineestä. Oman tulkintani mukaan Euroopan unionilla voi olla asianmukainen toimivalta nyt hyväksyttävänä olevan päätöksen tekemiseen ja siihen liittyvien elpymisrahastoa koskevien sekundääri-oikeudellisten päätösten tekemiseen. Jos tästä on poikkeavia käsityksiä, ne on saatettava viime kädessä Euroopan unionin oman tuomioistuimen ratkaistavaksi. Yhdelläkään jäsenvaltion toimielimellä ei ole toimivaltaa tulkita Euroopan unionin tekemää päätöstä perussopimusten vastaiseksi.

28. Koska olen katsonut, että Euroopan unionilla on toimivalta tehdä nyt hyväksyttävänä oleva päätös, määritelmällisesti siinä ei voi olla kysymys sellaisesta perustuslain 94.2 §:n tarkoittamasta tilanteesta, jossa ehdotus velvoitteen hyväksymisestä koskisi ”Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille”. Kysymys ei ole toimivallan siirrosta ylipäätään. (Ks. HE 60/2010 vp, s. 44-46.)

29. Epäilemättä elpymisvälinettä rahoitetaan unionioikeudenkin kokonaisuudessa uudella tavalla. Se seikka, että elpymisrahaston rahoitusjärjestely on uudenlainen ei tässä merkitse itsessään sitä, että se ei olisi Euroopan unionin oikeuden puitteissa mahdollinen. Komissiolle annetaan valtuutus lainanottoon osana omien varojen päätöstä, samoin lainoja käytetään menojen kattamiseen merkittävästi. Euroopan unionin rahoitusjärjestelyjen kokonaisuuden puhumattakaan koko unionin oikeudellisen kokonaisuuden mittakaavassa nämä seikat eivät tällä hetkellä muuta itse kokonaisjärjestelyä eivätkä voi merkitä perustuslain 94.2 § tarkoittamaa toimivallan siirtoa. (Ks. HE 60/2010 vp, s. 44-46.)

30. On huomattava, että finanssikriisin erilaisiin instrumentteihin nähden ja niihin liittyvään laajaan perustuslakivaliokunnan käytäntöönkin nähden nyt ajankohtaisessa tilanteessa nimenomaan toimitaan tärkeällä ja perustuslakivaliokunnan useissa aikaisemmissa yhteyksissä edellyttämällä tavalla Euroopan unionin oikeusjärjestyksen ja sen oman päätöksentekoeelin järjestelmän puitteissa. (Ks. edellä.)

Koskeeko ehdotus perustuslakia?

31. Lisäksi on otettava kantaa siihen, koskeeko ehdotus perustuslain 94.2 §:n tarkoittamalla tavalla perustuslakia.

32. Yleisesti ottaen tätäkin kokonaisuutta valtiosääntöoikeudellisesti arvioitaessa on lähtökohtana pidettävä sitä, että Suomi on oman perustuslakinsa 1.3 §:n perusteella sitoutunut Euroopan unionin ja sen kehittämiseen. Jäsenyydellä unionissa on tiivistensä ja laaja-alaisuutensa vuoksi Suomelle erityinen valtiosääntöoikeudellinen merkitys (HE 60/2020 vp, s. 34). Perustuslain tarkoittamalla täysivaltaisuusnäkökohdilla on myös unionin toimivallan puitteissa toimittaessa merkitystä, kuten perustuslailla ylipäätään. Perustuslain tulisi ohjata Suomen toimintaa Euroopan unionissa. Unionin puitteissa toimitaessa unionijäsenvaltion täysivaltaisuus tai budjettisuvereenisuus sen osana ei kuitenkaan ole keskeinen oikeudellinen seikka, jota perustuslaki kehottaisi korostamaan taikka primäärästi tukemaan niillä ratkaisulla, joita Suomi tekee unionin puitteissa ja unioniratkaisuja hyväksyessään. Unionijäsenyys on eurooppalaisen yhteistyön hyväksi vaikuttanut Suomen täysivaltaisuuteen: Perustuslaissa on myös tästä syystä samassa yhteydessä nimenomainen säännös, joka vaikuttaa kokonaisuuden – täysivaltaisuus mukaan lukien – tulkintaan. Suomen perustuslain 1.3 §:n mukaan ”Suomi on Euroopan unionin jäsen”, ja tämä on puolestaan sidottuna saman säännöksen ilmaisemiin kansainvälisen yhteistyön tarkoituksiin. Suomen jäsenyys unionissa on perustuslain vakiintunut tulkintalähtökohta (HE 60/2010 vp, s. 35), mikä tulee huomata myös pohdittaessa sitä, koskeeko käsillä olevan velvoitteen hyväksyminen perustuslakia.

33. Perustuslakivaliokunta on etenkin Euroopan unioniin kuuluvan talous- ja rahaliiton erinäisiä toimia valtiosääntöisesti arvioidessaan painottanut sitä, että Euroopan unionia tulee kehittää ensisijaisesti unionin perussopimusten puitteissa. Unionilainsäädäntöön ei valiokunnan mukaan ole tullut sisällyttää jäsenvaltioille perussopimusten vastaisia tai perussopimuksissa määriteltyihin velvoitteisiin nähden

merkittäviä uusia menettelyjä tai muitakaan sellaisia elementtejä, joita ei olisi jo hyväksytty perussopimusten voimaansaattamisen yhteydessä. Samoin se on noissa yhteyksissä painottanut, että sekundäärilainsäädännöllä tai hallitustenvälisillä sopimuksilla ei tule välillisestikään horjuttaa perussopimuksissa määriteltyä Euroopan unionin toimielinten välistä institutionaalista tasapainoa (esim. PeVL 10/2019 vp). Näillä seikoilla on merkitystä nytkin, vaikka onkin kysymys ensisijaisesti poikkeuksellisista elvytysrahoitustoimista odottamattoman pandemian vuoksi.

34. Tämä asia näyttäisi täyttävän nämä vaatimukset, koska siinä toimitaan Euroopan unionin oikeudellisessa kehyksessä, pysyttäytyään Euroopan unionin päätöksentekojärjestelmän puitteissa eikä siinä myöskään horjuteta unionin päätöksentekuelinten välistä tasapainoa. Talous- ja rahaliittoa koskevassa käytännössään perustuslakivaliokunta on painottanut sitä, että jäsenvaltion budjettisuvereniteettia tulee suojata mahdollisimman tehokkaasti ja huolehtia siitä, että järjestelyjen erityispiirteiden vuoksi Suomen vastuut eivät kasva ainakaan tavalla, joka riskinsä puolesta voisi vaarantaa budjettisuvereniteetin tai Suomen valtion mahdollisuudet vastata niistä velvoitteistaan, joita sillä Suomen perustuslain mukaan on (esim. PeVL 55/2017 vp ja PeVL 5/2011 vp). Samalla se on edellyttänyt, että uusia vastuita omaksuttaessa taloudellisia vastuita ja riskejä arvioidaan ”kumulatiivisesti, huomioiden myös jo päätetyt ja lähiaikoina ennakoitavat, päätettäväksi tulevat asiat”. Lisäksi perustuslakivaliokunta on nyttemmin myös muussa kuin talous- ja rahaliittoon liittyvässä yhteydessä katsonut, että tämä kokonaistarkastelu kattaa myös sellaiset velvoitteet, jotka syntyvät siitä, että Suomi on Euroopan unionin jäsen (PeVL 11/2020 vp).

35. Jo liittymissopimuksen kotimaisten valtiosääntöoikeudellisten ratkaisujen perusteisiin kuului arvio siitä, että jäsenyydellä on merkittäviä ja pysyviä budjettivaikutuksia, mitkä olivat perustana tuolloisille käsittelyratkaisuille. Tuolloisissa ratkaisuissa näkyy myös se, että jäsenyydestä ja siitä valtiolle aiheutuvista välittömistä kuluista on arvioitu olevan myös taloudellista, vähintäänkin välillistä hyötyä jäsenvaltiolle. Osaltaan myös tällaiseen monialaiseen arvioon koko jäsenyys perustuu. Oman tulkintani mukaan taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa tulisi ottaa huomioon myös talouteen seuraavat positiiviset vaikutukset. Suomi on Euroopan unionin jäsen perustuslakinsa perusteella ja jäsenyys sinänsä on merkinnyt täysivaltaisuuden, siis myös budjettisuvereenisuuden rajoituksia, silloin kun toimitaan Euroopan unionin oikeusjärjestyksen puitteissa ei käsitykseni mukaan ole perustuslaista johtuvia vaatimuksia samalla tavalla turvata ”budjettisuvereenisuutta mahdollisimman tehokkaasti” kuin unionin ulkopuolisissa järjestelyissä toimittaessa. Unionijäsenyys on kaikilla alueilla vaikuttanut Suomen täysivaltaisuuteen.

36. Käsillä oleva päätös siis vaikuttaa eduskunnan budjettivaltaan. Omien varojen järjestelmää koskevat päätökset koskevat sitä tavalla, joka on tunnistettu jo jäsenyydestä päätettäessä. Jäsenyyden budjettivaikutukset, joita myös omien varojen järjestelmä tuottaa, ovat yhtenä syynä unionijäseneksi liittymisen erityiselle valtiosääntöoikeudelliselle käsittelyjärjestykselle. Omia varoja koskevalla päätöksellä sinänsä on siten merkitystä perustuslain kannalta mutta se ei sellaisenaan vielä tarkoita, että velvoitteen hyväksyminen koskisi perustuslakia 94.2 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

37. Ylipäätään käsillä oleva päätöksenteko sinänsä turvaa perustuslain tarkoittamaa eduskunnan budjettivaltaa. Koska eduskunta osallistuu omia varoja koskevaan päätöksentekoon, nimenomaisesti sen budjettivalta on turvattu. Ylipäätään lähtökohtana on myös unioniasian kysymyksessä ollessa se, että perustuslaissa, kuten muutenkin, on vähän pidäkkeitä eduskunnan enemmistön toiminnalle budjettivaltaa käytettäessä.

38. Kuten hallituksen esityksessä tuodaan esiin, perustuslakivaliokunnalla on asian kannalta relevanttia käytäntöä myös siitä, miten on suhtauduttava eduskunnan budjettivallan kannalta osana unionipäätöksentekoon liitännäisessä päätöksenteossa syntyviin valtiontalouteen vaikuttaviin kansainvälisten velvoitteiden merkitsemiin vastuihin ja vastuiden sisältämiin riskeihin. Tähän käytäntöön viitaten hallituksen esitykseen sisältyy seikkaperäistä selvitystä velvoitteen talousarvioon heijastuvista välittömistä ja välillisistä vaikutuksista. Omia varoja koskevan päätöksen valtiontaloudelliset vaikutukset ovat huomattavat, millä on myös itsenäistä valtiosääntöoikeudellista merkitystä perustuslakivaliokunnan mukaan. Elvytysrahastoon liittyvä järjestely sitoo eduskuntaa ja myös sen budjettivaltaa. Käsitakseni mukaan asiassa on takeet sille, että kokonaisuuteen ei sisälly sellaisia hallitsemattomia piirteitä, joiden vuoksi jäsenvaltion vastuu voisi kasvaa yli niiden määrien, jotka on voitu etukäteen havaita ja ennakoida. Siten jäsenvaltion kokonaisvastuiden määrä olisi riittävällä tavalla ja riittävän tarkkarajaisesti etukäteen määriteltävissä. Lisäksi hallitus on tuonut esiin, etteivät käsillä olevat huomattavaan määrät sinänsä ole monestakaan syystä uhkana sille, ettei Suomen valtio kykenisi vastaamaan niistä velvoitteista, joita sille perustuslain mukaan kuuluu. Valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa voidaan ensisijaisesti tukeutua tältä osin toimeenpanovallan perusteltuun arvioon asiasta. Näiden vastapainona voidaan tuoda esiin myös osana valtiosääntöoikeudellista arviota se, että järjestelyyn osallistuminen on Suomelle myös taloudellisesti hyödyllistä tavalla, joka myös valtiosääntöoikeudellisessa kokonaistarkastelussa aikaisemmin on liitetty unionijäsenyyteen ja unionin puitteissa tapahtuvaan toimivallan käyttämiseen. Elpymisrahaston osalta itsessään on huomattava, että jäsenvaltioiden velvollisuus velvoitteiden täyttämiseksi on rajattu covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin hoitoon liittyviin tarkoitukseltaan ja ajallisesti.

39. Näistä syistä katson, että velvoitteen hyväksyminen ei koske perustuslakia sen 94.2 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

40. Näin ollen katson, että eduskunta voi hyväksyä päätöksen äänten enemmistöllä.